

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



BARNAVÄNNEN



JUBILEUMSÄRGÅNG

N:o 14

Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet.

30 årg.

6 April

Redaktion: ANNA och J. B. GAUFFIN.

1913.

Jesus

välsignar barnen.

Mark. 10: 13—16.

Ingen har såsom Jesus hävdad barnens rätt. När hans apostlar ville sända bort barnen från honom, då visar han, att de små hade rättighet att äga honom själv, att få del av hans tankar, hans kärlek och hans rike.

Göm den tanken så djupt du kan i din själ, att du äger full rätt till din frälsare! Så liten du än är, har du rätt att äga Jesus såsom din egen. Så syndig och fattig, så ofullkomlig och arm du än månne vara, så är Jesus likväl din frälsare.

Men vad innebär väl detta? Jo, det innebär, att du får gå i bön och tro till Jesus såsom till din bästa vän. För honom kan du om-tala allt och uppenbara hela din inre värld med dess längtan efter renhet och ljus. För honom kan du bekänna din synd och bedja om dina synders förlåtelse. Ja, du kan bedja honom om hjälp till seger över frestelser och synder och vara viss om, att han ger dig den

Du bör jämväl minnas, att Jesus aldrig visar bort dig, såsom lärjungarne i oförstånd ville göra med barnen, som omtalas i vår text.

Jesus hävdar också barnens rätt till Guds rike. Apostlarna tänkte, att Guds rike var bara för stort och märkvärdigt folk. De trodde, att Jesus inte alls ville befatta sig med barnen eller skänka dem något av sin tid och sin uppmärksamhet. Men någonting helt annat få de höra, när han säger, att *Guds rike tillhör barnen.*

Detta var en ny tanke, som aldrig förr blivit uttalad. Du, som är ett troende barn, är mycket rikare än du vet av. Du äger ett rike. Du är ett kungabarn. Du är skapad att bära en krona — rättfärdighetens segerkrans. Du förstår inte än, vad detta innebär, ingen människa förstår det fullt, men du bör knäppa dina händer och böja dig i Guds lov och tillbedjan, därför att himlarnas rike tillhör dig.

Och skulle du frestas att göra något ofint, något fult, något styggt eller syndigt, så säg dig själv: "Nej, det passar icke för dig att göra sådant. Du är ju ett Guds barn, och himlarnas rike tillhör dig."

Guds rikets portar öppnas dock icke för vem som helst. Det är många människor, som tro sig vara självskrivna till att tåga in genom Guds rikets portar, när de en gång dö och

fara hädan. Men Jesus säger något helt annat. Han säger, att de portarna äro stängda för alla stora och självkära människor, de äro stängda för alla egenrättfärdiga och orättfärdiga. Men för de små och de ödmjuka, för dem som äga barnatro och barnsinne stå Guds rikets portar vidöppna. "*Sammerligen säger jag eder, den som icke mottager Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig därin.*"

I de sista orden av vår underbara text hävdar Jesus barnens rätt till hans famn. Ty där läsa vi: "*Han tog dem upp i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem.*" Detta är en oförliknelig syn att skåda. Du bör stanna och se i tron och begrunda denna tavla, tills du gripes av en oändlig längtan efter att varda innesluten i Jesu famn. Och så lutar du dig intill honom och mottager hans välsignelse.

Vad låg där gömt i den välsignelsen? Innerlig och varm kärlek. Frälsaren hävdar till sist, att barnen äga rätt till Jesu Kristi kärlek. O, vilken lycka att vara ett barn, som Jesus älskar, och som han sluter i sin famn. O, vad den är trygg, som vilar där. Så slut dig då i tro och kärlek till Jesus! Du kan då leva din barndom och din ungdom, ja, hela ditt liv i trygghet. Ingen kan rycka dig ur hans famn.

J. B. Gauffin.

David Livingstone.

Ett hundraårsminne.

Med flera planscher.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Då Livingstone återkom till Kuruman från sin resa till Kapstaden, möttes han av den underrättelsen, att boerna överfallit hans station Kolobeng och utplundrat den på allt: hans egendom, husgeråd och böcker. Därmed var den redan förut bestående motsatsen mellan honom och boerna besegrad. Han var de inföd-

das vän, deras som voro hatade och föraktade av boerna. Han ville öppna Afrikas inre för kristendomens och folkupplysningens välsignelser, de ville tillsluta och utestänga dem. "Vi skola väl se", sade han, "vilken som till sist vinner sitt mål, jag eller de."

Boernas själviska och människofientliga

politik har för länge sedan fått sin dom, Livingstones kristliga och människovänliga strävanden vinna för varje dag allt större segrar i Afrika. Historien har på ett glänsande sätt måst giva sitt vittnesbörd om att rättfärdighetens väg är den bästa att gå, såväl när det gäller den enskildes som hela folks välfärd.

Livingstone drog nu ut såsom resemissionär och tillbragte såsom sådan hela sitt återstående liv. Han genomvandrade den stora världsdelen i alla riktningar, där aldrig någon europé förut satt sin fot, och överallt dit han kom, vann han förtroende, och varhållt han drog fram, predikade han om den ende sanne Guden, som sânt sin son för att frälsa förtappade syndare.

Visserligen voro dessa resor förenade med stora faror, väl femtio gånger hemsöktes han av feber, mången gång blev han bestulen av de vilda folkstammar, bland vilka han färdades fram, så att han hade intet kvar, utom sin nakna kropp. Stundom var han i fara att drunkna, och en gång rusade ett lejon på honom och sargade med sina tänder hans ena arm, efter vilken tilldragelse han under sitt återstående liv bar ett smärtsamt märke. Men Livingstone förtröttades icke. Han var viss om, att Herren hade kallat honom till detta arbete, och han förblev trogen sin kallelse.

Efter att hava så genomvandrat sträckor av tusentals mil, och därunder gjort många viktiga geografiska upptäckter, återvände han efter sexton års frånvaro till England. Han hade under denna långa tid föga använt engelska språket, så att han förekom sig själv nästan som en främling i sitt eget fädernesland. Han talade såsom en främling, och han såg ut



David Livingstone färdas över en flod på buffelryggen.

såsom en främling, ty hans hy var brynt av Afrikas sol.

Men så den enkle David Livingstone nu blev mottagen av sitt folk! Alla ville välkomna och hedra honom. Ända upp från drottning Viktoria och ända ned till den ringaste arbetare tävlade de alla om att få ära honom eller trycka hans hand. Dessa hedersbetygelser med fäster och granna tal voro dock icke i den allvarlige mannens smak. En gång vid en dylik fäst yttrade han: "Ingenting uträttas genom stora fäster och vackra tal, nej, skall något uträttas, måste det ske genom troget, allvarligt arbete inför Guds ögon."

År 1858 återvände Livingstone till Afrika för att fullfölja sitt påbörjade verk. Nu var han utnämnd till engelsk konsul och åtföljdes av sin broder Charles samt fem andra européer. Han undersökte nu floden Sambesi och dennes biflod, Sjire, och följde den senare, tills han i september 1859 upptäckte den stora sjön Nyassa.

På sin lilla ångbåt, Pionier, i små roddbåtar och ofta till fots, eller på ryggen

av en buffel, utförde han sina resor, och överallt sökte han bekämpa slavhandeln.

I februari 1862 hade han den stora glädjen att på samma gång få mottaga sin älskade hustru och en ny, större ångbåt, Lady Nyassa, som betydligt underlättade hans resor. Fru Livingstone ville åter dela sin mans arbete, försakelser och faror, men efter blott några månader sjuknade hon i Schupanga vid nedre Sambesi i en svår feber, och den 28 april måste Livingstone uppfylla den tunga plikten att bädda hennes stoft i en grav i Afri-

kanika-sjön och uppehöll sig en längre tid vid Udjidji, som ligger vid sjöns östra strand rätt långt mot norr. Hans närmaste mål var nu att upptäcka Nilflodens källor. De år han bodde i Udjidji voro rika på sjukdomar, försakelser och missräkningar. Redan trodde människorna ute i världen, att Livingstone var död därinne i hjärtat av Afrika, då amerikanaren H. M. Stanley slutligen lyckades finna honom, lämna honom hjälp och ingiva honom nytt mod.

Men även nu kunde den outtröttlige



DAVID LIVINGSTONES DÖD.

kas jord. Djupt böjd av sorgen, skulle Livingstone då själv velat dö. Men han reste sig i Herrens kraft och avlade vid sin hustrus grav det löftet: "Så länge Herren vill låta mig leva, skall jag ej vika ett grand från den uppgift, han givit mig i detta land."

Efter två år gjorde han åter ett besök i sitt hemland, men återvände i augusti 1865. Nu strövade han åter omkring bland de olika folkstammar, som bo i sjöområdet i mellersta Afrika. Dessa trakter utforskade han, beskrev och kartlade dem.

I april 1867, nådde han den stora Tan-

missionskämpen och forskaren icke låta förmå sig att resa hem till sitt land. Ännu i nära två år höll han ut och genomreste området söder om Tanganikasjön, ehuru han nu var så försvagad av sjukdom, att han måste låta bära sig. I april 1873 blev Livingstone så svag, att han knappt förmådde göra anteckningar i sin dagbok, och den 27 skrev han i den för sista gången.

Han hade låtit bygga sig en hydda vid Ilala, "för att", såsom han själv sade, "dö där". Och här på den sumpiga Bangweolo-sjöns södra strand i närheten av



...den skall vara en sötare herre, under vilken De beströas så fullt på utgö
F. W. Elers, den djärvas
LÅTEN BARNEN KOMMA TILL MIG. ...skade utgö med var-

“Låten barnen komma till mig!”

Med teckning.

*Du moder, vad kärast i världen du har,
o, tag med till din Herre i dag!
Du får lämna ditt barn uti hans förvar,
det får lyss till hans hjärtas slag,
det hjärtat som älskar, ja, älskar dig så,
det hjärtat det klappar ju ock för de små!*

*Och själv får du sitta vid mästarens fot,
du får höra hans ljuvliga röst,
och visdom och kraft får du taga emot,
och tålmod, kärlek och tröst,
och vila han ger åt var uttröttad själ,
— allt detta behöver du, moder, så väl!*

*Och barnet, ditt barn, vilken rikdom det har
att på mödosam livsväg ta med,
om det minns hur du, mor, det till frälsa-
ren bar,
och hur gärna du satte dig ned
för att lära av honom! — Ja, rikdom dei är
att minnas en mor, som haft frälsaren kär!*

*Men du, lilla barn, som ej äger en mor,
som till Jesus dig leder och bär,
ack, räck ut dina händer till syster och bror
och gå själv till din frälsare kär
att välsignas av honom, att undfå hans frid
uti barndomens leende, soliga tid!*

ELLA.

byn Tschitambo, utandades den hjältemodige mannen sin stora själ. Tidigt på morgonen den 1 maj 1873 fann honom hans trogne tjänare Susi död, knäböjande framför bädden. Under bönen hade Herren tagit hans ande upp till sin himmel. I bönen hade Livingstone hämtat kraft till sitt arbete, i bönen hämtade han kraft att dö.

Livingstones hjärta och andra inre delar begrovos av hans trogne tjänare i skuggan av ett stort träd i det land, som varit vittne till hans arbete och hans möda. Hans lik blev balsamerat och väl svept och inneslutet i en barkkista och av de trogne tjänarne buret till staden Sansibar vid Afrikas ostkust. Det var en lång och mödosam färd, som tog en tid av sex månader, men de trogne männen höllo ut i sin kärlek till sin avlidne herre, och skildes icke från honom, förrän de avlämnat sin börda på ett engelskt fartyg i Sansibars hamn. Den 18 april 1874, begrovos David Livingstone under stora hedersbetygelser i den härliga Westminster-kyrkan i London — en plats, där

den engelska nationen jordfäster och begraver sina stora döde.

I enkla men gripande ord förtäljer inskriften på hans gravsten den store mannens livsgärning:

“Av trogna händer förd över land och hav, vilar här
David Livingstone,
missionär, upptäcktsresande, människovän.”

På gravstenen stå ock inristade hans egna ord, som han ur sitt älskande hjärta skrev till sina vänner i hemlandet om slavhandeln: “Må himmelens rikaste välsignelse vila över var och en, han må vara amerikan, engelsman eller turk, som vill hjälpa till att läka detta världens öppna sår.”

Över David Livingstone själv och hans livsgärning vilade aldeles uppenbart Guds rikaste välsignelse. Och just i våra dagar och alledes inför våra ögon se vi Guds rike utveckla sin segerkraft och sin välsignelse till läkedom och frälsning för Afrikas millioner.

J. B. Gauffin.

En kristendomstimme.

När mina bröder och jag ännu voro skolgossar, brukade vi alltid glädja oss åt att få tillbringa våra söndagseftermiddagar i hemmet, i synnerhet om vädret icke tillät oss att i sällskap med våra föräldrar företaga någon längre promenad. Söndagen var dock alltid en hemmets dag, särskilt eftermiddagen, och många ljuvliga minnen bevara vi från dessa söndagseftermiddagar, då far och mor hade bättre tid med oss än någonsin annars.

Men vi voro många syskon och kunde ibland ställa till ganska mycket buller, isynnerhet om vi någon stund lämnades på egen hand.

"I dag kommer morbror Ludvig", sade mor ibland med ett uttryck av lättnad, då vi alla sutto omkring middagsbordet.

"Morbror Ludvig — det var livat!" ljöd det då, och många glädjestrålade ansikten vände sig mot mor. Morbror Ludvig, den yngste av mors bröder, var nämligen hjärtligt avhållen av oss alla. Han brukade emellanåt komma hem till oss på söndagseftermiddagarna, och då ägnade han sig alltid åt oss, barn. Han kunde leka så bra och berätta så väl, och när han såg, att mor var trött, brukade han fråga: "Skall jag berätta någonting för er?" och vi satte oss genast tysta och stilla runt omkring honom. Och så länge han berättade, hade man lugn och ro i huset.

Jag kommer ännu så tydligt ihåg en söndag, då han kom hem till oss och mot sin vana var mycket allvarsam. "Min käre, gamle vän och förre lärare, professor Hartman är död", sade han såsom svar på våra frågor vad som fattades honom. "Han dog i natt plötsligt av hjärtförslamning. Jag unnar honom så gärna att vila från sitt arbete, men jag kan dock ej annat än beklaga, att en så utmärkt man så hastigt skulle ryckas bort. För mig är ett oförgätligt barndomsminne förenat med hans person."

"Ack, var så god och berätta för oss om detta", bådo vi, och han lät ej länge bedja sig.

"Jag gick då i tredje klassen", började han, "och vårterminen hade nyss börjat, då vår klasslärare, en mycket för god och efterlåtten man, dog, och vi skulle få en annan aldeles okänd klasslärare, den unge doktor Hartman.

"Han skall vara en sträng herre", sade Frits Elers, den djärvaste och värste upp-

tågsmakaren av oss alla, "men blir han stygg, så ska vi komma överens om att göra livet surt för honom, så blir han nog tam."

Detta råd av en för sin käckhet allmänt värderad kamrat, vann allmänt bifall.

Men vi hade missräknat oss. Doktor Hartman var visserligen orubbligt bestämd, men han var rättvis och gav gärna erkännande och uppmuntran åt ett gott arbete. Vårt uppträdande gjorde intet intryck på honom, och han höll sträng ordning i klassen. Våra små försök att spela honom något spratt, låtsade han ej det ringaste om, och därför förlorade de sitt behag för oss. I stället vann han snart vår aktning och beundran för hans intressanta sätt att undervisa och i synnerhet för hans framstående förmåga i olika slag av sport. Dessutom gjorde han sig möda att förstå oss och sätta sig in i vars och ens olika skaplynne, och huru det var, kunde vi snart ej låta bli att hålla av honom. Endast några av de lättjefullaste och mest vårdslösa ibland oss höllo sig på avstånd, ty de fruktade för hans stränghet, då de visste med sig, att de gjort sig skyldiga till förseelser. Bland dem var också den lättsinnige men i grund och botten icke elake Frits. Han lämnade intet tillfälle obegagnat att reta och förarga doktor Hartman, som han dock i tysthet beundrade. Därvid förstod han att ställa så till, att han icke blev ertappad. Och så litade han på doktor Hartmans högsinnade sätt att icke såsom hans företrädare gå till rektorn för att beklaga sig. Han tog i stället själv itu med saken och straffade också själv, när det behövdes.

Man hade nu hunnit till påsk och gladdes över några dagars ferier. Var och en bemödade sig att genom flit och gott uppförande gottgöra de försummelse, som måhända vidlådit den första delen av terminen. Alla utom Frits Elers, vilken nu såsom alltid var vår klasslärares förbittrade fiende, ehuru han icke hade den ringaste orsak därtill, vilket vi kamrater ofta kommo överens om. Många av oss ansågo, att han hatade honom, därför att hans knep aldrig lyckades göra åsyftad verkan.

En morgon kom jag tidigare än vanligt in i klassrummet och såg med förvåning, att Frits och några andra redan voro tillstädes. De tycktes ha funnit på något skälmsstycke, ty de viskade ivrigt med var-

andra. Synbarligen var Frits av annan åsikt än de övriga, ty jag hörde just Rudolf Smith säga till honom: "Nej du, jag tror inte det går. Han märker det inte, utan kan göra sig illa. Du vet, att han är närstynt".

"Hå, han har ju sina glasögon", svarade den tilltalade med tillförsikt. "Han ser det nog, var inte rädd, han har ju ögon som en katt." Han tystnade tvärt och gjorde ett tecken åt de andra att inte säga någonting åt mig.

Jag såg mig spanande omkring, ty jag kände på mig, att min förslagne kamrat hade i sinnet att spela vår klasslärare ett fullt streck. Men varuti det skulle bestå, kunde jag inte utgrunda, då jag inte märkte något misstänkt, varför jag lugnt satte mig på min plats. Men jag hotade Frits att ge honom ett duktigt kok stryk, om han skulle göra något spratt åt doktor Hartman.

Småningom fylldes klassrummet, och slutligen kom doktor Hartman in. Han skulle i dag undervisa i kristendom första timmen. Olyckligtvis tog han just av sig glasögonen för att putsa dem, i detsamma han sköt tillbaka stolen och satte sig på den.

Vad som nu skedde, var ett ögonblicks verk. Stolen brakade plötsligt sönder och läraren föll till golvet.

Vi sutto ett ögonblick såsom förstnade, därpå sprungo de mest besinningsfulla upp ur sina bänkar för att skynda till doktor Hartmans hjälp. Ett allmänt tumult uppstod. Då såg jag mig om efter Frits, som stod där aldeles dödsblek.

Emellertid hade vår lärare åter stigit upp. Han vinkade vänligt åt gossarne, som stodo omkring honom, och när han såg deras förskräckta ansikten, tvang han sig till ett leende.

"Tack, gossar, men det är inte farligt", sade han. "Sätt er nu på edra platser, jag kommer snart igen. Du Vilhelm ansvarar för ordningen." Därpå gick han ut ur rummet och lämnade oss kvar i stor bestörtning.

"Huru gick det till? Är stolen sönder?" frågades om vartannat.

Vilhelm Brandt, en duktig, förständig gosse, hade under tiden undersökt förhållandet. Nu förkunnade han högt, med ljudlig röst: "Stolens bakre ben äro gennomsågade så långt, att de måste brista för den minsta tyngd. — Vem har kunnat utföra ett så nedrigt dåd?"

De flesta sågo liksom på ett givet tecken åt det håll där Frits stod, aldeles blek och förskrämd.

Vilhelm gick fram till honom. "Om du inte ögonblickligen går in till doktor

Hartman och frivilligt bekänner, så skall du få med mig att göra", sade han hotande.

"Bekänn — bekänn genast!" ropade också vi andra, och Rudolf Smith sade förebrående: "Jag varnade dig ju, Frits, då doktor Hartman är så närstynt — nu ha vi historien här. Han kan ju ha brutit av sig handen."

"Marsch — gå nu genast!" ropade Vilhelm åter, vänd till Frits, som stod där darrande och alltjämt försäkrade, att han aldrig tänkt på, att doktor Hartman skulle kunna bli skadad.

Emellertid förde kamraterna honom fram till dörren, som ledde in till lärarrummet, öppnade den och sköto honom dit in.

"Jag hoppas doktor Hartman låter honom ordentligt plikta för detta", menade Vilhelm.

"Han kanske blir avskedad från läroverket", sade jag.

"Ja, om doktor Hartman anmäler honom för rektorn", tillade Smith, som icke heller kände sig fullkomligt oskyldig, med en hemlig rysning.

En av oss hade under tiden sprungit till vaktmästaren, som nu brummande kom med en ny stol. Efter en stund kom också Frits mycket allvarsam och tankfull tillbaka till skolrummet.

"Huru gick det? Vad sade han? Vet rektorn om det?" ljöd det emot honom.

(Forts.)

Bibelläsning

eller vad står det i nästa söndags text?

Veckan 7—13 april 1913.

M. 7. Mark. 10: 17—22. Den rike ynglingen.

T. 8. v. 17. Ynglingens fråga.

O. 9. v. 18. Jesu väckande fråga.

T. 10. v. 19. Jesus erinrar om lagens ord.

F. 11. v. 20. Ynglingens ställning till lagen

L. 12. v. 21. Följ mig.

S. 13. v. 22. Kärleken till ägodelarna hindra honom.

Söndagsskoltext för den 13 april.

3 söndagen efter Påsk.

Den rike ynglingen.

Mark. 10: 17—22.

Minnesvers: Mark. 10: 24 b. Barn, hur svårt är det icke för dem, som förtrösta på ägodelar, att komma in i Guds rike!